

OOAcademy Pune

तलाठी भरती

गट क ऑनलाइन टेस्ट - 1

केंद्र परीक्षा क्रमांक

--	--	--	--	--	--

एकूण प्रश्न – 100

एकूण गुण – 200

मिळालेले गुण :

A

दिनांक : / / 2022

वेळ : 120 मिनिट

सूचना

- सदर प्रश्नपुस्तिकेत १०० अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका पर्यवेक्षकाडून लगेच बदलून घ्यावी.
- आपला परीक्षा – क्रमांक पुढील चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.
- वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तर :पत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तर :पत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे व विसरता नमूद करावा.
- अ : या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला ४ पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना १, २, ३ आणि ४ असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तर :पत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तर :पत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तर :पत्रिकेवर उत्तर :क्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी, हयाकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.
ब : आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीमधील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नाकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.
- उत्तर :पत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर : खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर : खोडून नव्याने उत्तर : दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- ह्या सर्व टेस्ट मोफत OOACADemy App मध्ये उपलब्ध आहेत प्रश्न व उत्तरा मध्ये काही शंका असल्यास

[8010457760](https://www.ooacademy.com) या क्रमांकावर Screenshot पाठवावा वा Call करावा ही विनंती.

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत / प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिध्द करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबत अधिनियम - ८२ यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि / किंवा रुपये एक हजार रक्कमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल. तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसेच करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

कच्च्या कामासाठी जागा / Space for rough

विषय	प्रश्न	गुण	सोडवलेले प्रश्न	चुकिचे प्रश्न	एकुण गुण
मराठी	25	50			
गणीत व बुद्धीमत्ता	25	50			
सामान्य ज्ञान	25	50			
इंग्रजी	25	50			

तलाठी भरती ऑफलाईन बॅच

नवीन बॅच चालू

वैशिष्ट्ये :-

- ▶ प्रत्येक विषयाला वैयक्तिक मार्गदर्शन
- ▶ प्रत्येक विषयाच्या IMP नोट्स दिल्या जातील.
- ▶ प्रत्येक विषयाला तज्ञ व अनुभवी मार्गदर्शक वर्ग
- ▶ लेखी परीक्षेची परिपूर्ण तयारी करून घेतली जाईल
- ▶ प्रत्येक विद्यार्थ्याकडे वैयक्तिक मार्गदर्शन दिले जाईल
- ▶ स्पर्धा परीक्षेत यशस्वी झालेल्या मान्यवरांचे मार्गदर्शन

पत्ता : ८४७, पहिला मजला , भालचंद्र हार्टस, पंजाब स्ट्रीटच्या वर
खाऊ गल्ली , ज्ञानप्रबोधिनी जवळ , सदाशिव पेठ , पुणे - ४११०३०

अधिक माहितीसाठी संपर्क
8010457760

- 1 'संगर' शब्दाचा समानार्थी शब्द निवडा.
1) नांगर 2) लढाई 3) सागर 4) संदल
- 2 विरूध्दार्थी शब्द लिहा. - अग्रज
1) वंशज 2) पूर्वज 3) मनोज 4) अनुज
- 3 'द्विज' शब्दाचा अर्थ _____ आहे.
1) दात 2) हात 3) ओठ 4) यांपैकी नाही.
- 4 'चला पानावर बसा' या वाक्यातील शब्दशक्ती ओळखा.
1) व्यंगार्थ 2) लक्षार्थ 3) वाच्यार्थ 4) संकेतार्थ
- 5 'ताई भावाला ओवाळते' यांतील 'ताई' हा शब्द मूळ कोणत्या भाषेतील आहे?
1) कानडी 2) गुजराथी 3) मराठी 4) संस्कृत
- 6 'पाय' हा शब्द कोणत्या प्रकारचा आहे?
1) तत्सम 2) तद्भव 3) देशी 4) विदेशी
- 7 खालील विधानांपैकी योग्य विधान निवडा.
1) प्रत्यय हे नेहमी शब्दाच्या/धातूच्या पूर्वी येतात. 2) उपसर्गाला स्वतःचा सूचक अर्थ असतो.
3) सामासिक शब्दात दोन शब्द एकत्र येत नाहीत. 4) 'देशज' शब्दात विदेशी शब्द अंतर्भूत असतात.
- 8 महान राष्ट्र - महाराष्ट्र या शब्दाचा समास ओळखा.
1) तत्पुरुष 2) अव्ययीभाव 3) बहुव्रीही 4) कर्मधारय
- 9 'आता विश्वात्मके देवे' यांत 'देवे' शब्दाची विभक्ती कोणती?
1) द्वितीया 2) तृतीया 3) षष्ठी 4) सप्तमी
- 10 'ज' ह्या वर्णाचा प्रकार कोणता?
1) नासिक्य 2) अनुनासिक 3) तालव्य 4) दंततालव्य
- 11 व्यंजनांना अक्षरत्व येण्यासाठी काय करावे ?
1) दोन व्यंजनांचे एकत्रीकरण 2) व्यंजन व स्वर यांचे एकत्रीकरण
3) दोन स्वरांचे एकत्रीकरण 4) व्यंजनामधून स्वर काढून टाकणे

- 12 वाक्यात उपयोग होताना काही शब्दांच्या लिंग, वचन, रूपात बदल होतो. त्या बदलास _____ म्हणतात.
1) प्रत्यय 2) प्रकृती 3) परिवर्तन 4) विकार
- 13 पुढील अधोरेखित विशेषणाचा प्रकार ओळखा. 'वरचा' मजला रिकामा.
1) गुणविशेषण 2) नामसाधित विशेषण
3) अविकारी विशेषण 4) अव्ययसाधित विशेषण
- 14 संयुक्त क्रियापद म्हणजे.
1) कृदन्त + धातुसाधित 2) प्रयोजक क्रियापद + शक्य क्रियापद
3) धातू + क्रियादर्शक पद 4) धातूसाधित + सहायक क्रियापद
- 15 'पृथक्त्ववाचक' संख्याविशेषण उदाहरण कोणते?
1) छपन्न मोती 2) पाचवी खेप 3) थोडी विश्रांती 4) एकेक मुलगा
- 16 पुढील अधोरेखित शब्दांचा क्रियाविशेषण अव्ययाचा प्रकार ओळखा.
'मामा येथे क्वचित येतात'.
1) कालवाचक क्रियाविशेषण 2) स्थलवाचक क्रियाविशेषण अव्यय
3) रीतिवाचक क्रियाविशेषण 4) परिणाम दर्शक क्रियाविशेषण अव्यय
- 17 खालील वाक्यातील अधोरेखित उभयान्वयी अव्ययाचा प्रकार ओळखा.
'माईंनी खूप त्रास काढला, म्हणून तर आता ते सुखात जगताहेत.'
1) उद्देशबोधक उभयान्वयी अव्यय 2) न्यूनत्वबोधक उभयान्वयी अव्यय
3) परिणामबोधक उभयान्वयी अव्यय 4) स्वरूपबोधक उभयान्वयी अव्यय
- 18 उद्देश्यांग म्हणजे काय?
1) कर्म व त्याबद्दलची विशेष माहिती 2) कर्ता व त्याबद्दलची विशेष माहिती
3) क्रियापद व त्याबद्दलची विशेष माहिती 4) यापैकी नाही
- 19 खालीलपैकी शुध्द शब्द ओळखा.
1) निर्भत्सना 2) निःर्भत्सना 3) निभत्सना 4) निर्भत्सना
- 20 काना निराळे टाकणे म्हणजे.
1) दुसरीकडे लक्ष देणे 2) ऐकून न ऐकल्यासारखे भासविणे
3) दुर्लक्ष करणे 4) दुसऱ्याचे न ऐकता चिंतन करणे.

- 21 'मी तुम्हाला एकही अक्षर बोललो नाही?' या वाक्यातील उद्देश्य कोणते?
1) तुम्हाला 2) अक्षर 3) मी 4) एकही
- 22 पहिले पद संख्यावाचक असून त्यावरून समूहाचा बोध होत असेल तर तो _____ समास होतो.
1) बहुव्रीही 2) कर्मधारय 3) द्विगू 4) द्वन्द्व
- 23 पुढील वाक्यातील उभयान्वयी अव्ययाचा प्रकार कोणता?
'अभ्यासात सातत्य म्हणजे हमखास यश'
1) परिणामबोधक 2) स्वरूपबोधक 3) कारणबोधक 4) विकल्पबोधक
- 24 वाक्यातील अधोरेखित क्रियापदाचा प्रकार ओळखा.
चेंडू सीमारेषेबाहेर जाऊन स्थिरावला.
1) संयुक्त क्रियापद 2) साधित क्रियापद 3) प्रयोजक क्रियापद 4) शक्य क्रियापद
- 25 'रक्षक' या धातूसाधितातील संस्कृत प्रत्यय कोणता?
1) क 2) रक्ष 3) क्षक 4) अक
- 26 खालील मालिकेत प्रश्नचिन्हाच्या जागी कोणती संख्या येईल?
2, 30, 6, 20, 12, 12, ?
1) 20 2) 22 3) 24 4) 26
- 27 शाळेत एक पक्षी निरीक्षकांचे, दुसरे स्टॅंप गोळा करणाऱ्यांचे आणि एक पुस्तके वाचणाऱ्यांचे अशी तीन मंडळे आहेत. त्यांचे अनुक्रमे 47, 53 व 68 सदस्य आहेत. फक्त दोन मंडळाचे सदस्य असलेल्या विद्यार्थ्यांची संख्या निवडा.
1) पुरेशा सामग्रीच्या अभावी संख्या निश्चित करता येत नाही. 2) 52
3) 26 4) 24
- 28 A, B व C या चढत्या क्रमाने येणाऱ्या तीन विषम संख्या आहेत. जर A ची तिप्पट ही C च्या दुपटीपेक्षा तीनने लहान असेल. तर C ची किंमत असलेला पर्याय निवडा.
1) 11 2) 9 3) 7 4) 5
- 29 बस स्थानवरून पुण्याला जाणारी राज्य परिवहन मंडळाची बस दर तीस मिनिटांनी सुटते. नेटवर शोध घेऊन नितूला समजले की बस बारा मिनिटांपूर्वीच निघाली आहे आणि पुढची बस सकाळी 7.35 ला सुटणार आहे. नितूला नेटवरून जेव्हा माहिती मिळाली ती सकाळची वेळ निवडा.
1) 6.53 2) 7.12 3) 7.17 4) 6.48
- 30 एक माणूस 15 किमी दक्षिणेकडे चालला आणि नंतर उजवीकडे वळला नंतर 13 किमी चालून तो डावीकडे वळला आणि 25 किमी चालला तर तो माणूस आरंभ स्थळाच्या कोणत्या दिशेला आहे?
1) नैऋत्य 2) ईशान्य 3) उत्तर 4) दक्षिण

- 31 1, 3, 5, 7 व 9 या अंकांची पुनरावृत्ती होऊ न देता या अंकांचा वापर करून पाच अंकी संख्या तयार केल्या. अशा सर्व शक्य संख्यांची बेरीज दर्शवणारा पर्याय निवडा.
1) 6666666 2) 6666660 3) 6666600 4) 6666000
- 32 राहुलची आई ही मोनिकाच्या वडिलांची एकूलती एक मुलगी आहे तर मोनिकाच्या पतीचे राहुलशी नाते काय?
1) काका 2) वडील 3) आजोबा 4) भाऊ
- 33 जर 'MACHINE' या शब्दाचा संकेत '19-7-9-14-15-20-11' असा असेल तर 'DANGER' या शब्दाचा संकेत तुम्ही कसा लिहिल ?
1) 11-7-20-16-11-24 2) 13-7-20-9-11-25
3) 10-7-20-13-11-24 4) 13-7-20-10-11-25
- 34 $9,999 - [8,888 - (7,777 - 6,666)] = ?$
1) 1,111 2) 2,222 3) 3,333 4) 4,444
- 35 $\frac{3.457 \times 3.457 - 2.543 \times 2.543}{3.457 - 2.543} = ?$
1) 6 2) 0 3) 1 4) 10
- 36 $\sqrt{(10^2 - 6^2)} = ?$
1) 100 2) 36 3) 64 4) 8
- 37 $\sqrt{12 \times 12 \times 5 \times 5} - \sqrt{20 \times 20 \times 2 \times 2} = ?$
1) 60 2) 20 3) 144 4) 400
- 38 $4 - \sqrt{3} - 2\sqrt{6 \times 2} = ?$
1) 12 2) 3 3) 0 4) 1
- 39 उन्मेषने 4,880.80 रुपये किमतीच्या 16 खुर्च्या खरेदी केल्या; तर एका खुर्चीची किंमत किती असेल?
1) 035.50 रुपये 2) 350.05 रुपये 3) 305.50 रुपये 4) 305.05 रुपये
- 40 त्रिकोणाच्या दोन कोनांची मापे 65.8 अंश व 53.5 अंश आहेत; तर त्याच्या तिसऱ्या कोनाचे माप किती?
1) 119.3 अंश 2) 12.3 अंश 3) 60.7 अंश 4) यांपैकी नाही.

- 41 चौरसाची एक बाजू 8.8 सें. मी. लांबीची आहे; तर त्याचे क्षेत्रफळ किती?
1) 77.44 चौ. सें. मी 2) 17.60 चौ. सें. मी
3) 64.64 चौ. सें. मी 4) 19.36 चौ. सें. मी
- 42 हरीला 80 कि. मी चालावयाचे आहे. तो ताशी 16 कि. मी. याप्रमाणे 4.5 तास चालतो; तर चालावयाचे अंतर किती राहते?
1) 16 कि. मी 2) 8 कि. मी 3) 20 कि. मी 4) 72 कि. मी
- 43 योग्य संख्या लिहा.
 $\sqrt{?} - 2 = 19$
1) 21 2) 222 3) 256 4) 441
- 44 दोन क्रमवार पूर्ण संख्यांच्या वर्गातील फरक 27 आहे; तर त्या संख्या कोणत्या?
1) 12, 13 2) 13, 14 3) 14, 15 4) 15, 16
- 45 काही रक्कम देऊन 14 गायी व 9 बैल विकत घेतले. गायींची किंमत सरासरी रुपये 1,565 आहे व बैलांची सरासरी किंमत गायींच्या सरासरी किंमतीपेक्षा 445 रुपयांनी जास्त आहे; तर या व्यवहारात एकूण किती रक्कम खर्च झाली?
1) 38,000 रुपये 2) 39,000 रुपये 3) 40,000 रुपये 4) 42,000 रुपये
- 46 एका बागेत गुलाबाच्या रोपांची संख्या यावर्षी शेकडा 25 ने वाढली. जर यावर्षी बागेत गुलाबाची 3,025 रोपे असतील तर गेल्या वर्षी बागेतील रोपांची संख्या किती असेल?
1) 260 2) 2,420 3) 242 4) 2,600
- 47 एका दोन अंकी संख्येचा एक - चतुर्थांश हा त्याच संख्येच्या एक - पंचमांशपेक्षा 4 ने मोठा आहे. तर त्या संख्येच्या अंकांमधील फरक किती असेल?
1) 8 2) 6 3) 4 4) 0
- 48 एक काम 12 मजूर 20 दिवसात करतात, तर तेच काम करण्यासाठी 15 मजुरांना किती दिवस लागतील?
1) 12 2) 15 3) 16 4) 18
- 49 दोन संख्यांची सरासरी 10 आहे. त्यांचा भूमितीमध्य 8 आहे, तर त्यातील मोठी संख्या कोणती?
1) 12 2) 20 3) 13 4) 16
- 50 एका संख्येच्या एक-सप्तमांश संख्येमधून 7 वजा केले असता उत्तर 7 येते, तर ती संख्या किती असेल?
1) 77 2) 49 3) 21 4) 98

- 60 Change the following sentence assertive sentence into exclamatory sentence.
India is a great nation.
1) What a great nation India is! 2) Wow! what a great nation India is.
3) How great nation India is! 4) Oh! what a great nation India is.
- 61 If you run fast now, you will get that bus.
This sentence suggests _____
1) probable action 2) possible action
3) impossible action 4) uncertain action.
- 62 Which of the following is an abstract noun?
1) bread 2) coffee 3) cheese 4) happiness
- 63 Identify the type of the sentence given below :
'For earning more money he worked hard.'
1) simple 2) compound 3) complex 4) complex compound
- 64 Fallow - land means land which is _____
1) barren 2) cultivated 3) uncultivated 4) sown
- 65 Change of the following into Passive Voice.
They gave us some books.
1) Some books were given to us by them. 2) Books were given to us by them.
3) Books were given by some to us. 4) Books were given to us by some.
- 66 Change the following affirmative sentence into negative.
Shut the door.
1) Do not shut the door. 2) Do not open the door.
3) Do not close the door. 4) Do not exit the door.
- 67 Choose the correct article to complete the sentence.
He goes to _____ University every morning.
1) the 2) an 3) a 4) No article.
- 68 Choose the correct article to complete the sentence.
Albert Camus was _____ European genius.
1) an 2) a 3) the 4) No article

- 69 Choose the word opposite in meaning to the word underlined.
There is something repulsive about the way he handles people.
1) smooth 2) attractive 3) reflective 4) distinctive
- 70 Rewrite the given sentence in the exclamatory form.
These are very good apples.
1) What good apples these are! 2) How good apples these are!
3) What a good apples these are! 4) How very good apples these are!
- 71 Fill in the blank with correct preposition.
We shouldn't poke fun _____ people who stammer.
1) of 2) at 3) on 4) against
- 72 Identify the incorrectly spelt word.
1) Athlete 2) Auxiliary 3) Abscess 4) Catalogue
- 73 What does the underlined modal in the sentence below suggest?
You can hurt yourself.
1) ability 2) probability 3) certainty 4) permission
- 74 Choose the option which best expresses the word underlined :
He lost the contest in the penultimate round.
1) final 2) second last 3) most difficult 4) replay
- 75 Pick out the correct word to complete the sentence.
The art of spelling words correctly is called _____
1) Philology 2) Orthography 3) Calligraphy 4) Paleography.
- 76 2 जानेवारी, 1881 रोजी 'मराठा' या इंग्रजी साप्ताहिकाचा, तर _____ रोजी 'केसरी' या मराठी साप्ताहिकाचा पहिला अंक प्रकाशित झाला.
1) 4 जानेवारी, 1881 2) 2 जानेवारी, 1881 3) 1 जानेवारी, 1882 4) 2 जानेवारी, 1880
- 77 'रंधा' धबधबा कोणत्या नदीवर आहे?
1) प्रवरा 2) मुळा 3) कुकडी 4) गोदावरी
- 78 महाराष्ट्रातील कांस्ये व पितळेचे 'भजनी टाळ' निर्मितीचे एकमेव केंद्र _____
1) तुळजापूर 2) पंढरपूर 3) आळंदी 4) अहमदनगर

- 79 'जयहिंद' घोषणेचे जनकत्व कोणाकडे जाते?
 1) कॅ. लक्ष्मी सहगल 2) सुभाषचंद्र बोस 3) पं. जवाहरलाल नेहरू 4) महात्मा गांधी
- 80 खानदेशातील लोकसाहित्याला कोणती संज्ञा आहे?
 1) सारस्वतीय वाङ्मय 2) अपौरुषेय वाङ्मय 3) वऱ्हाडी वाङ्मय 4) वैदर्भीय वाङ्मय
- 81 'महाराष्ट्र सुदूर संवेदन उपयोजन केंद्र' (Maharashtra Remote Sensing Application Centre) ही संस्था कोणत्या शहरात आहे ?
 1) नागपूर 2) पुणे 3) ठाणे 4) रायगड
- 82 जालियनवाला बाग हत्याकांडाच्या निषेधार्थ _____ यांनी आपल्या 'सर' या सन्मानदर्शक पदवीचा त्याग केला.
 1) चित्तरंजन दास 2) रवींद्रनाथ टागोर
 3) सर दिनशां वाच्छा 4) पं. मदनमोहन मालवीय
- 83 भारतातील भिलाई (छत्तीसगड) येथील लोखंड व पोलाद निर्मिती प्रकल्पास कोणत्या राष्ट्राचे सहकार्य लाभले आहे?
 1) फ्रान्स 2) स्वीडन 3) इंग्लंड 4) सोव्हिएत रशिया
- 84 एखादे विधेयक हे वित्तविधेयक आहे किंवा नाही, हे ठरविण्याचा अधिकार _____ यांना आहे.
 1) राष्ट्रपती 2) पंतप्रधान 3) लोकसभेचे सभापती 4) अर्थमंत्री
- 85 महानगरपालिकेचा अर्थसंकल्प तयार करून सादर करण्याची जबाबदारी कोणाची आहे?
 1) महापौर 2) स्थायी समिती अध्यक्ष
 3) सभागृह नेता 4) महानगरपालिका आयुक्त
- 86 गाव 'कोतवाला'च्या नियुक्तीचे अधिकार कोणास दिलेले आहेत?
 1) विभागीय आयुक्त 2) जिल्हाधिकारी 3) उपजिल्हाधिकारी 4) तहसीलदार
- 87 'प्रभाकर' कर्ते भाऊ महाजन यांचे मूळ नाव खालीलपैकी कोणते?
 1) नारायण महादेव परमानंद 2) गोविंद विठ्ठल कुंटे
 3) कृ. प्र. खाडिलकर 4) बबन गणेश खापर्डे
- 88 भारतीय 'केंद्रीय मत्स्य संशोधन संस्था' खालीलपैकी कोठे आहे?
 1) कोची (केरळ) 2) कोलकाता (पश्चिम बंगाल)
 3) मुंबई (महाराष्ट्र) 4) तिरुवनंतपुरम (केरळ)
- 89 ढाकणा - कोलकाझ अभयारण्य कोणत्या जिल्ह्यात आहे?
 1) अमरावती 2) बुलढाणा 3) जळगाव 4) भंडारा

- 90 जोड्या लावा.
	ठिकाण	अभयारण्य
अ)	चंद्रपूर	i) बोर
ब)	नागपूर	ii) नवेगाव
क)	भंडारा	iii) ताडोबा
ड)	वर्धा	iv) पेंच
- पर्यायी उत्तरे
	अ	ब	क	ड
1)	iv	iii	ii	i
2)	i	iv	iii	ii
3)	ii	i	iv	iii
4)	iii	iv	ii	i
- 91 भारतीय रेल्वे म्हणजे ब्रिटिशांसाठी दुधारू/दुभती गाय होती, असे पुढीलपैकी कोणी म्हटले होते?
- 1) दादाभाई नौरोजी 2) फिरोजशाह मेहता
3) जगन्नाथ शंकरशेठ 4) पं. जवाहरलाल नेहरू
- 92 पुढीलपैकी कोणत्या स्त्रीने सविनय कायदेभंगाच्या चळवळीच्या काळात मुंबईतील एका सत्याग्रही गटाचे नेतृत्व केल्यामुळे कारावास भोगला होता ?
- 1) हंसाबेन मेहता 2) उर्मिला देवी 3) अवंतिकाबाई गोखले 4) सरोजिनी नायडू
- 93 महाराष्ट्र सविनय कायदेभंग समितीने _____ जुलमी कायद्याच्या विरोधात सत्याग्रह करण्याचे ठरविले
- 1) शेतीच्या 2) शस्त्रास्त्रांच्या 3) जंगलांच्या 4) मीठाच्या
- 94 तापी नदी कोणत्या जिल्ह्यातून गुजरात राज्यात प्रवेश करते?
- 1) जळगाव 2) नाशिक 3) नंदूरबार 4) धुळे
- 95 माहिती अधिकार अधिनियम, 2005 मध्ये असलेल्या 'अनुसूची' ची किती संख्या असेल?
- 1) 9 2) 4 3) 2 4) 7
- 96 महाराष्ट्रात एकूण किती व्याघ्र प्रकल्प आहेत?
- 1) पाच 2) सहा 3) सात 4) आठ
- 97 अटल भूजल योजनेची सुरुवात खालीलपैकी कधी करण्यात आलेली आहे?
- 1) 25 डिसेंबर 2015 2) 25 डिसेंबर 2020
3) 25 डिसेंबर 2019 4) 25 डिसेंबर 2018

- 98 'सुजलाम अभियान' मोहिम कोणत्या मंत्रालयाने सुरू केली?
1) अर्थ मंत्रालय 2) शिक्षण मंत्रालय 3) रेल्वे मंत्रालय 4) जलशक्ती मंत्रालय
- 99 IFFI 2021 कोणत्या दिग्गज दिग्दर्शकाच्या कार्याचा गौरव केला आहे?
1) राकेश रोशन 2) यश चोप्रा
3) संजय लीला भन्साळी 4) सत्यजित रे
- 100 2022 च्या प्रद्युम्नी पुरस्काराने सन्मानित अवनी लेखरा ह्या खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्राशी संबंधित आहे?
1) लेखिका 2) नृत्यांगणा 3) क्रीडापटू 4) अभिनेत्री

OOAcademy Pune

पोलीस भरती ऑफलाईन बॅच

नवीन बॅच चालू

ऑफलाईन बॅचची वैशिष्ट्ये

- ▶ प्रत्येक विषयाला वैयक्तिक मार्गदर्शन
- ▶ प्रत्येक विषयाच्या IMP नोट्स दिल्या जातील.
- ▶ प्रत्येक विषयाला तज्ञ व अनुभवी मार्गदर्शक वर्ग
- ▶ लेखी परीक्षेची परिपूर्ण तयारी करून घेतली जाईल
- ▶ प्रत्येक विद्यार्थ्याकडे वैयक्तिक मार्गदर्शन दिले जाईल
- ▶ स्पर्धा परीक्षेत यशस्वी झालेल्या मान्यवरांचे मार्गदर्शन

पत्ता : ८४७, पहिला मजला , भालचंद्र हाईटस, पंजाब स्ट्रीटच्या वर
खाऊ गल्ली , ज्ञानप्रबोधिनी जवळ , सदाशिव पेठ , पुणे - ४११०३०

संपर्क

8010457760

महाराष्ट्र वनविभाग भरती

अतिशय महत्वाच्या नोट्स

पर्यावरण

व्याघ्र गणना
अभयारण्ये
व्याघ्र प्रकल्प
जैवविविधता
रामसर यादी
भारतातील वन्यस्तिथी अहवाल
राज्य वन्यजीव मंडळाची १५ वी बैठक
आरे जंगल राखीव क्षेत्र
जंगलातील वन संसाधन मुल्यांकन

सामान्य विज्ञान

इतिहास
भूगोल
राज्यशास्त्र
अर्थशास्त्र
सामान्य विज्ञान
चालू घडामोडी

Free Delivery...

**Order Now..
8010457760**

Answer Key

Question No	Answer	Question No	Answer	Question No	Answer	Question No	Answer
1	2	26	1	51	3	76	1
2	4	27	3	52	2	77	1
3	1	28	2	53	1	78	4
4	2	29	3	54	4	79	2
5	1	30	1	55	2	80	2
6	2	31	3	56	1	81	1
7	2	32	2	57	1	82	2
8	4	33	3	58	1	83	4
9	2	34	2	59	3	84	3
10	2	35	1	60	1	85	4
11	2	36	4	61	1	86	4
12	4	37	2	62	4	87	2
13	4	38	3	63	1	88	1
14	4	39	4	64	3	89	1
15	4	40	3	65	1	90	4
16	4	41	1	66	2	91	1
17	3	42	2	67	1	92	3
18	2	43	4	68	2	93	3
19	4	44	2	69	2	94	3
20	2	45	3	70	1	95	3
21	3	46	2	71	2	96	2
22	3	47	1	72	2	97	3
23	2	48	3	73	2	98	4
24	2	49	4	74	2	99	4
25	4	50	4	75	2	100	3

क्रं

परीक्षेचे नाव

टेस्ट लिंक

- मेगाभरती परीक्षा संपूर्ण माहिती [माहिती पहा](#)
पोलीस भरती परीक्षा जाहिरात डाउनलोड करा [डाउनलोड करा](#)
- आरोग्य विभाग भरती परीक्षा अभ्यासक्रम PDF डाउनलोड [डाउनलोड करा](#)
- पोलीस भरती ऑनलाइन टेस्ट सिरिज [टेस्ट सोडवा](#)
- पोलीस भरती परीक्षा प्रश्नपत्रिका डाउनलोड करा [डाउनलोड करा](#)

क्रं	परीक्षेचे नाव	टेस्ट लिंक
5	पोलीस भरती पोलीस कॉन्स्टेबल परीक्षा पात्रता	माहिती पहा
6	महाराष्ट्र (SRPF) पोलीस कॉन्स्टेबल परीक्षा पात्रता २०२०	माहिती पहा
7	पोलीस भरती भरती परीक्षा पुस्तक यादी	डाउनलोड करा
8	पोलीस भरती भरती परीक्षा अभ्यास नियोजन	डाउनलोड करा
9	पोलीस भरती ऑनलाइन टेस्ट सिरिज	विडियो पहा
10	पोलीस भरती भरती परीक्षा	डाउनलोड करा
11	पोलीस भरती ऑनलाइन टेस्ट सिरिज	टेस्ट सिरिज सोडवा

आरोग्य विभाग परीक्षा संपूर्ण माहिती

क्रं	परीक्षेचे नाव	टेस्ट लिंक
1	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा संपूर्ण माहिती	माहिती पहा
2	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा जाहिरात डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
3	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा अभ्यासक्रम PDF डाउनलोड	डाउनलोड करा
4	आरोग्य विभाग ऑनलाइन टेस्ट सिरिज	टेस्ट सोडवा
5	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा प्रश्नपत्रिका डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
6	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा पात्रता	माहिती पहा
7	आरोग्य विभाग भरती नोट्स	माहिती पहा
8	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा पुस्तक यादी	डाउनलोड करा
9	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा अभ्यास नियोजन	डाउनलोड करा
10	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा प्रश्न विडियो पहा	विडियो पहा
11	आरोग्य विभाग भरती परीक्षा	डाउनलोड करा
12	आरोग्य विभाग ऑनलाइन टेस्ट सिरिज	टेस्ट सिरिज सोडवा
14	Arogya Vibhag Group C Driver Answer key 2021 आरोग्य भारती Anserkey Pdf	Download Now

अ.क्रं.	माहिती	लिंक
0	सर्व परीक्षा संपूर्ण माहिती	माहिती पहा
1	वनरक्षक भरती जाहिराती	डाउनलोड करा
2	वनरक्षक भरती अभ्यासक्रम डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
3	वनरक्षक भरती ऑनलाइन टेस्ट सोडवा	टेस्ट सोडवा
4	वनरक्षक भरती प्रश्नपत्रिका डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
5	वनरक्षक भरती सराव प्रश्नसंच सोडवा	डाउनलोड करा
6	वनरक्षक भरती अभ्यास नियोजन	विडियो पहा

अ.क्र.	माहिती	लिंक
7	वनरक्षक भरती शारीरिक पात्रता	माहिती पहा
8	वनरक्षक भरती शारीरिक चाचणी गुण	माहिती पहा
9	वनरक्षक भरती वय वजन ऊंची शिक्षण	माहिती पहा
10	वनरक्षक भरती अभ्यास विडियो	विडियो पहा
11	वनरक्षक भरती इतिहास , कार्यालये झोन	माहिती पहा
12	वनरक्षक भरती रचना पदानुक्रम	माहिती पहा
13	वनरक्षक भरती APP	माहिती पहा
14	वनरक्षक भरती वेबसाइट	वेबसाइट पहा
15	वनरक्षक भरती पुस्तक यादी	माहिती पहा
16	वनरक्षक भरती भरती नोट्स	डाउनलोड करा
17	वनरक्षक भरती प्रश्नपत्रिका विक्षेपण विडियो	डाउनलोड करा

ZP आरोग्य भरती

ऑफलाईन बॅच

नवीन बॅच चालू

वैशिष्ट्ये :-

- ▶ प्रत्येक विषयाला वैयक्तिक मार्गदर्शन
- ▶ प्रत्येक विषयाच्या IMP नोट्स दिल्या जातील.
- ▶ प्रत्येक विषयाला तज्ञ व अनुभवी मार्गदर्शक वर्ग
- ▶ लेखी परीक्षेची परिपूर्ण तयारी करून घेतली जाईल
- ▶ प्रत्येक विद्यार्थ्याकडे वैयक्तिक मार्गदर्शन दिले जाईल
- ▶ स्पर्धा परीक्षेत यशस्वी झालेल्या मान्यवरांचे मार्गदर्शन

पत्ता : ८४७, पहिला मजला, भालचंद्र हाईट्स, पंजाब स्ट्रीटच्या वर
खाऊ गल्ली, ज्ञानप्रबोधिनी जवळ, सदाशिव पेठ, पुणे - ४११०३०

अधिक माहितीसाठी संपर्क
8010457760

Paper Solution

1 स्पष्टीकरण -

➤ संगर शब्दाला समानार्थी शब्द पुढील प्रमाणे आहेत. संग्राम, लढाई, संगर, रण, समर इ.

2 स्पष्टीकरण -

➤ 'अग्रज' म्हणजे आधि जन्मलेला तर 'अनुज' म्हणजे शेवटी जन्मलेला.

3 स्पष्टीकरण -

➤ पुढील तीन शब्दांना द्विज म्हणतात -

1) दात -दाताचा जन्म दोनदा होतो.

2) ब्राम्हण - आईच्या पोटी पहिल्यांदा व मुंज करतांना दुसरा जन्म

3) पक्षी - पक्षी एकदा अंडे देतो व अंड्यातून पुन्हा पिल्लू बाहेर पडते असे दोन जन्म होतात.

टीप : इतर अनेक घटकांत असा गुणधर्म आहे; परंतु वरील तीन घटकांचा उल्लेख पुस्तकात आहे.

4 स्पष्टीकरण -

➤ मूळ अर्थापेक्षा वेगळाच साजेसा अर्थ घ्यावा लागत असेल तर ती शब्दशक्ती 'लक्षणा' असते. येथे पानावर बसा म्हणजे जेवायलाबसा असा अर्थ होतो.

5 स्पष्टीकरण -

➤ ताई, अक्का, अण्णा हे शब्द कानडी भाषेतील आहेत.

6 स्पष्टीकरण -

➤ पाद या संस्कृत तत्सम शब्दापासून पाय शब्द आला आहे; म्हणून त्याला उद्भव शब्द म्हणतात.

7 स्पष्टीकरण -

➤ उपसर्गाला स्वतःचा असा स्वतंत्र अर्थ नसला तरी त्यामुळे मूळ शब्दाच्या अर्थात मात्र बदल होतो; म्हणून उपसर्गाला स्वतःचा सूचक अर्थ असतो. उदा. हार - आहार, विहार, प्रकार, उपहार

8 स्पष्टीकरण -

➤ विशेषण व नाम असणारा सामासिक शब्द कर्मधारय समासाचे उदाहरण असतो.

9 स्पष्टीकरण -

➤ 'आंघ्र' या तत्सम शब्दापासून आंबा हा शब्द आला आहे; म्हणून तो उद्भव शब्द आहे.

10 स्पष्टीकरण -

➤ 'ज' हा वर्ण अनुनासिक गटात मोडतो.

11 स्पष्टीकरण -

➤ व्यंजन + स्वर = अक्षर

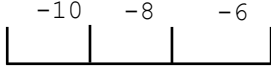
12 स्पष्टीकरण -

➤ बदल होणे म्हणजे 'विकर' होणे होय.

13 स्पष्टीकरण -

- 'वर' हे शब्दयोगी अव्यय असल्याने हे अव्यय साधित विशेषण आहे.
- 14 **स्पष्टीकरण -**
➤ धातूसाधित + सहायक क्रियापद = संयुक्त क्रियापद
- 15 **स्पष्टीकरण -**
➤ वेगवेगळे गट दर्शविणे म्हणजे पृथक्करण करणे होय. एकेक हा शब्द वेगवेगळे गट दर्शवितो; म्हणून ते पृथक्त्ववाचक विशेषण आहे.
- 16 **स्पष्टीकरण -**
➤ प्रमाण दर्शविणाऱ्या शब्दांचा परिणामवाचक शब्दांत समावेश होतो.
- 17 **स्पष्टीकरण -**
➤ पहिल्या वाक्यातील घटनेचा परिणाम दुसऱ्या वाक्यात दिला आहे.
- 18 **स्पष्टीकरण -**
➤ उद्देश्यांगामध्ये कर्ता व त्यापूर्वी कर्त्याबद्दल माहिती सांगणारा शब्द यांचा समावेश आहे.
- 19 **स्पष्टीकरण -**
➤ निः + भर्त्सना यामध्ये विसर्गाचा 'र' होतो व 'भ' बरोबर संधी होते.
- 20 **स्पष्टीकरण -**
➤ ऐकून न ऐकल्या सारखे भासविणे याला काना निराळे टाकणे असे म्हणतात.
- 21 **स्पष्टीकरण -**
➤ ज्याच्या बदल वाक्य माहिती सांगते त्याला उद्देश म्हणतात (कर्ता)
- 22 **स्पष्टीकरण -**
➤ पहिले पद संख्यावाचक विशेषण असून तो संपूर्ण शब्द एखाद्या समूहाचा बोध करून देत असेल तर तो द्विगू समास असतो.
- 23 **स्पष्टीकरण -**
➤ पहिल्या वाक्याचे किंवा शब्दाचे स्पष्टीकरण दुसऱ्या वाक्यात असेल तर ते स्वरूपबोधक उभयान्वयी अव्यय असते.
- 24 **स्पष्टीकरण -**
➤ स्थिर - हे विशेषण असल्याने क्रियावाचक धातू सोडून इतर शब्दांपासून तयार केलेल्या क्रियापदाला साधित क्रियापद म्हणतात.
- 25 **स्पष्टीकरण -**
➤ अ, अद, अव हे मराठी उपसर्ग आहेत.
- 26 **स्पष्टीकरण -**
➤ दिलेल्या संख्या = 2, 30, 6, 20, 12, 12.
या संख्यांचे एकाआड एक संख्या येऊन दोन गट तयार करणे.
	+ 4	+ 6	+ 8
गट पहिला =	2,	6,	?
	30,	20,	12,
	?		

गटा दुसरा =

पहिल्या गटातील दोन संख्यामधील फरक हा अनुक्रमे 4, 6 आहे. म्हणजेच पुढील फरक हा +8 असायला हवा. म्हणून $12 + 8 = 20$

∴ पर्याय क्रमांक = 1 उत्तर योग्य आहे.

27 **स्पष्टीकरण -**

➤ पर्याय क्रमांक - 3

पक्षी निरीक्षक = 47

स्टॅम्प गोळा करणारे = 53

पुस्तके वाचणारे = 68

Total = 168

परंतु → 77 जण फक्त एकाच मंडळाचे सदस्य आहेत.

13 विद्यार्थी सर्व मंडळाचे सदस्य आहेत.

13 विद्यार्थी सर्व मंडळाचे (13 जण Common)

(∴ 13 जण Common)

एकूण तीन मंडळातील = $13 \times 3 = 39$

28 **स्पष्टीकरण -** (2)

➤ दिलेल्या माहितीमध्ये A, B व C या क्रमाने येणाऱ्या तीन विषम संख्या आहेत असे नमूद केले आहे परंतु कोणत्याही एका संख्येची निश्चित किंमत सांगितली नाही.

∴ म्हणून दिलेल्या पर्यायांतील संख्यांची किंमत आपण काल्पनिक गृहीत धरू. (ती दिलेल्या पर्यायातील असावी).

उदा. A = 5, B = 7, C = 9 (चढत्या क्रमाने)

उदाहरणामध्ये इतर काही अटी दिल्या आहेत.

$3A = 2C - 3$

A = 5 आणि C = 9 गृहीत धरू.

$3 \times 5 = (2 \times 9) - 3$

$15 = 18 - 3$

$15 = 15$

म्हणून C ची किंमत = 9 आहे.

प्रश्नामध्ये निश्चित माहिती नमूद केली नसेल तर विद्यार्थ्यांनी Deletion Method व Logic चा वापर करावा.

29 **स्पष्टीकरण -**

➤ ∴ नितू जेव्हा नेटवर पाहतो तेव्हा बस सुटून 13 min झाले आहेत

बस दर 30 मिनिटला सुटते.

पुढील बस 7.35 min आहे.

∴ ती वेळ $(30 - 12) = 18$ min पुढची बस असेल)

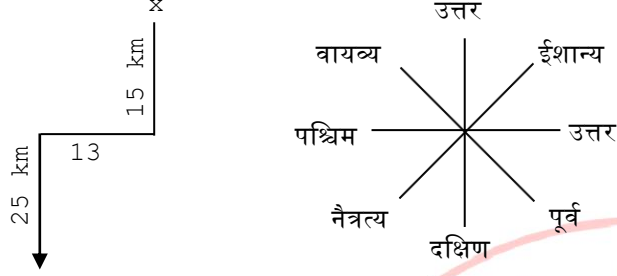
म्हणून $7.35 - 18 \text{ mni} = 7.17 \text{ min}$

ती वेळ 7.17 मिनिट असेल.

∴ पर्याय क्रमांक 3 योग्य आहे.

30 स्पष्टीकरण -

➤ तो माणूस x ठिकाणापासून सुरुवात करतो असे मानू.

∴ तो मूळ ठिकाणापासून नैऋत्य दिशेस आहे.

∴ पर्याय क्रमांक 1 योग्य आहे.

31 स्पष्टीकरण -

➤ एकूण संख्या $SP_1 = \frac{5!}{5!}$
 $= \frac{5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1}{1}$
 $= 120$ संख्या

एकूण संख्या 120 तयार होतील.

पण अंक (1, 2, 5, 7, 9) आहेत.

∴ एक अंक $= \frac{120}{5} = 24$ वेळा येणार (एककस्थानी)

∴ एकक स्थानच्या अंकाची बेरीज करूया

$1 \times 24 = 24$ $3 \times 24 = 72$ $5 \times 24 = 120$

$7 \times 24 = 168$ $9 \times 24 = 216$

एकक स्थानच्या अंकाची बेरीज = 600

दशक स्थानच्या अंकाची बेरीज = 600

शतक स्थानच्या अंकाची बेरीज = 600

∴ एकक बेरीज = 600

600 ला एकक अंक = 0

हातचे 60

पुन्हा दशक बेरीज = 600 + 60 (हाचे)

= 660 → दशकचा अंक = 0

हातचे = 66

शतक बेरीज = 600 + 60

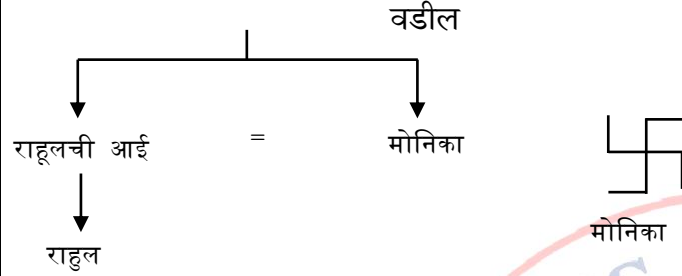
$$= 660 \rightarrow \text{शतकाचा अंक} = 6$$

एकक अंक = 0, दशक अंक = 0, शतक अंक = 6

अंतिम उत्तर = 6666600

32 स्पष्टीकरण -

➤ दिलेल्या माहितीनुसार आपण संबंध दाखवू.

- राहुलची आई ही मोनिकांच्या वडिलांची एकूलती एक मुलगी आहे. म्हणजेच मोनिका हीच राहुलची आई आहे. त्यामुळे मोनिकाचा पती हे राहुलचे वडील आहेत.

∴ म्हणून पर्याय क्रमांक 2 योग्य आहे.

33 स्पष्टीकरण -

➤ MACHINE = 19 - 7 - 9 - 14 - 15 - 20 - 11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M		
Z	Y	X	W	V	U	T	S	R	Q	P	O	N	26	25
24	23	22	21	20	19	18	17	16	15	14				

M चा No : 13 + 6 = 19

A → 1 + 6 = 7

C → 3 + 6 = 9

H → 8 + 6 = 14

I → 9 + 6 = 15

N → 14 + 6 = 20

E → 5 + 6 = 11

त्याचप्रमाणे DANGER साठी

D → 4 + 6 = 10

A → 1 + 6 = 7

N → 14 + 6 = 20

$$G \rightarrow 7 + 6 = 13$$

$$E \rightarrow 5 + 6 = 11$$

$$R \rightarrow 18 + 6 = 24$$

$$\text{DANGER} \rightarrow 10 - 7 - 20 - 13 - 11 - 24$$

34 स्पष्टीकरण -

- कंसातील कंस प्रथम सोडवावेत
 $9,999 - [8,888 - 1,111] = ?$ (गोल कंस काढल्यावर)
 $9,999 - 7,777 = 2,222$ (चौकटी काढल्यावर)

35 स्पष्टीकरण -

➤ समीकरण

$$a^2 - b^2 = (a + b)(a - b)$$

$$\therefore \frac{a^2 - b^2}{a - b} = \frac{(a + b)(a - b)}{(a - b)} = (a + b)$$

$$\therefore \frac{(3.457)^2 - (2.543)^2}{3.457 - 2.543} = 3.457 + 2.543 = 6$$

36 स्पष्टीकरण -

➤ 8

$$\sqrt{10^2 - 6^2} = ?$$

$$\therefore 10^2 = 100, 6^2 = 36$$

$$\therefore \sqrt{100 - 36} = \sqrt{64} \therefore \sqrt{64} = 8$$

37 स्पष्टीकरण -

➤ 20

$$12 \times 12 \times 5 \times 5 = 12 \times 5 = 60$$

$$20 \times 20 \times 2 \times 2 = 20 \times 2 = 40$$

$$60 - 40 = 20$$

38 स्पष्टीकरण -

➤ 0

$$4\sqrt{3} - 2\sqrt{6 \times 2} = ?$$

$$= 4\sqrt{3} - 2\sqrt{12}$$

$$= 4\sqrt{3} - 2\sqrt{4 \times 3}$$

$$= 4\sqrt{3} - 2 \times 2\sqrt{3}$$

$$= 4\sqrt{3} - 4\sqrt{3} = 0$$

39 स्पष्टीकरण -

➤ 305.05 रु.

$$\begin{array}{r} 305.05 \\ 16 \overline{) 4,4880.80} \\ \underline{48} \\ 0080.80 \\ \underline{80.80} \\ 0000.80 \\ \underline{80} \\ 0000.00 \end{array}$$

40 स्पष्टीकरण -

➤ 60.7

त्रिकोणाच्या तिन्ही कोनांच्या मापांची बेरीज 180° असते.

त्रिकोणाच्या दोन कोनांच्या मापांची बेरीज = $65.8 + 53.5 = 119.3$

त्रिकोणाच्या तिसऱ्या कोनाचे माप = $180 - 119.3 = 60.7$

41 स्पष्टीकरण -

➤ 77.44 चौ. सें. मी

$$\begin{array}{r} 88 \\ \times 88 \\ \hline 704 \\ + 7,040 \\ \hline 7,744 \end{array}$$

$$\text{चौरसाचे क्षेत्रफळ} = (\text{बाजू})^2$$

$$\therefore 8.8 \times 8.8 = 77.44 \text{ चौ. सें. मी}$$

42 स्पष्टीकरण -

➤ 8

हरीचे चालणे = $16 \text{ कि. मी} \times 4.5 = 72 \text{ कि. मी}$.

चालवयाचे राहिलेले अंतर = $80 - 72 = 8 \text{ कि. मी}$

43 स्पष्टीकरण -

➤ 441

$$19 + 2 = 21, 21 \times 21 = 441$$

$$441 = 21, 21 - 2 = 19$$

\therefore प्रश्नचिन्हाच्या जागी 441

44 स्पष्टीकरण -

➤ 13, 14

$$(13)^2 = 13 \times 13 = 169$$

$$(14)^2 = 14 \times 14 = 196$$

$$\text{फरक} = 196 - 169 = 27$$

दोन क्रमवार पूर्ण संख्यांच्या वर्गातील फरक त्या क्रमवार संख्यांच्या बेरजेइतका असतो.

$$13 + 14 = 27$$

45 स्पष्टीकरण -

➤ 40,000 रु.

गार्यींची सरासरी किंमत रु 1,565

बैलांची सरासरी किंमत $1,565 + 445 = 2,010$ रुपये

14 गार्यींची एकूण किंमत = $1,565 \times 14 = 21,910$ रुपये

9 बैलांची एकूण किंमत = $2,010 \times 9 = 18,090$ रुपये

गार्यींची व बैलांची एकूण किंमत = $21,910 + 18,090 = 40,000$

या व्यवहारात एकूण रु. 40,000/- इतकी रक्कम खर्च झाली.

46 स्पष्टीकरण -

➤ 2,420

रोपांची संख्या शेकडा 25 ने वाढली म्हणजे 100 ची 125 झाली.

म्हणजेच या वर्षी 125 तर गेल्या वर्षी 100 रोपे

यावर्षी 3,025 रोपे तर गेल्या वर्षी 2,420 रोपे

$$\therefore \frac{100}{1} \times \frac{3,025}{125} = 2,420$$

47 स्पष्टीकरण -

➤ 8

ती संख्या x मानू

$$x \text{ चा एक चतुर्थांश} = \frac{1}{4}x = \frac{x}{4}$$

$$x \text{ चा एक पंचमांश} = \frac{1}{5}x = \frac{x}{5}$$

$$= \frac{x}{4} - \frac{x}{5} = 4 \quad (\because \frac{x}{4} \text{ हा } \frac{x}{5} \text{ पेक्षा 4 ने मोठा)}$$

$$= \frac{5x - 4x}{20} = 4 \quad (\text{छेदाचा ल.सा. वि काढून})$$

$$\therefore x = 20 \times 4$$

$$\therefore x = 80$$

80 या संख्येच्या 8 आणि 0 या अंकातील फरक 8

48 स्पष्टीकरण -

➤ 16

12 मजुरांना 20 दिवस

तर 15 मजुरांना x दिवस

मजुरांची संख्या वाढली म्हणून काम करण्यास कमी दिवस लागतील.

$$\frac{12}{15} = \frac{x}{20}$$

∴ 15x = 240 (तिरकस गुणाकार करून)

$$x = 16$$

∴ 15 मजुरांना काम करण्यास 16 दिवस लागतील.

49 स्पष्टीकरण -

➤ 16

a b c

$$b^2 = ac \text{ (भूमितीय मध्य)}$$

$$\therefore 8^2 = 4 \times 16$$

मोठी संख्या 16, लहान संख्या 4

50 स्पष्टीकरण - (4)

➤ 98

ती संख्या x मानू

$$\frac{1}{7}x - 7 = 7$$

$$\frac{1}{7}x = 14 \quad x = 98$$

51 स्पष्टीकरण -

➤ If चे वाक्य साध्या भूतकाळात असेल तर मुख्य वाक्याची रचना s + could/would/might + V1 अशी असते.

52 स्पष्टीकरण -

➤ eligible - पात्र, illegible - अवाच्य, legal - वैध, illegal - अवैध.

53 स्पष्टीकरण -

➤ ज्या साह्याकारी क्रियापदांचा वापर मुख्य क्रियापदे म्हणून केला जाऊ शकतो त्यांना प्राथमिक साह्याकारी क्रियापदे म्हणता.

54 स्पष्टीकरण -

➤ भूतकाळातील सवय पुढील तीन प्रकारे दर्शवली जाते. आवृत्ती दर्शक शब्द - V2/used to + V1/would + V1

55 स्पष्टीकरण -

➤ मी नेहमी जातो. ही क्रिया साध्या वर्तमानकाळात आहे; परंतु आज गेलो यासाठी साधा भूतकाळ योग्य आहे.

56 स्पष्टीकरण -

➤ asleep हे क्रियापद नाही. ते विशेषण आहे; म्हणून can नंतर sleep योग्य आहे.

57 स्पष्टीकरण -

➤ घोड्याच्या आरेडण्याला खिंकाळी म्हणतात - neighs, Lion - roars, Dog - barks, Cat - mews

58 **स्पष्टीकरण -**

➤ हा प्रश्न असल्याने reporting verb asked योग्य आहे. तसेच पुढील वाक्याचे विधानार्थी वाक्यात रूपांतर करून वाक्याचा काळ भूतकाळ करावा.

59 **स्पष्टीकरण -**

➤ entrance - प्रवेशद्वार exit - निर्गमणाद्वारे

60 **स्पष्टीकरण -**

➤ a/an असणाऱ्या विधानार्थी वाक्याचे उद्गारवाचक वाक्य असताना what ने सुरुवात होते.

61 **स्पष्टीकरण -**

➤ probable action - संभाव्य कृती

62 **स्पष्टीकरण -**

➤ अदृश्य व काल्पनिक वस्तू / घटकांच्या नावाला भाववाचक नाम म्हणतात.

63 **स्पष्टीकरण -**

➤ एकच मुख्य क्रिया असणारे वाक्य साधे वाक्य असते.

64 **स्पष्टीकरण -**

➤ Follow - land -not used for growing crops.

65 **स्पष्टीकरण -**

➤ gave - was / were given

66 **स्पष्टीकरण -**

➤ होकारदर्शक वाक्याचे नकारदर्शक वाक्य करताना योग्य त्या शब्दाचे विरुद्धरूप वापरून नकारदर्शक शब्द वापरावा लागतो.

67 **स्पष्टीकरण -**

➤ दररोज होणारी क्रिया एका निश्चित विद्यापीठाशी आहे म्हणून the हे उपपद योग्य आहे.

68 **स्पष्टीकरण -**

➤ European चा उच्चार युरोपियन असा व्यंजनाप्रमाणे होतो म्हणून त्यापूर्वी a हे उपपद वापरले आहे.

69 **स्पष्टीकरण -**

➤ repulsive - तिरस्करणीय X attractive - आकर्षक

70 **स्पष्टीकरण -**

➤ विधानार्थी वाक्यात विशेषनानंतर नाम असेल तर उद्गारवाचक वाक्याची सुरुवात what ने होते. नसल्यास How ने होते.

71 **स्पष्टीकरण -**

➤ Poke fun at - to make fun of someone or something.

72 **स्पष्टीकरण -**

➤ Auxiliary

73 **स्पष्टीकरण -**

➤ probability - शक्यता/संभाव्यता

74 स्पष्टीकरण -

➤ penultimate - second last

75 स्पष्टीकरण -

- 1) Philology - भाषाशास्त्र
2) Orthography - शुद्धलेखन
3) Calligraphy - सुंदर हस्ताक्षर शास्त्र
4) Paleography - प्राचीन शिलालेख शास्त्र.

76 स्पष्टीकरण -

✦ केसरी मराठा :

- ✦ केसरी हे महाराष्ट्रातील पुणे शहरातून प्रकाशित होणारे मराठी भाषेतील दैनिक वृत्तपत्र आहे. जानेवारी ४, इ.स. १८८१ रोजी बाळ गंगाधर टिळकांनी या वृत्तपत्राची सुरुवात केली.
- ✦ लोकमान्य टिळकांनी जनतेला स्वातंत्र्य चळवळीस उद्युक्त करावयाच्या व सामाजिक परिवर्तनांसाठी जनजागृतीचा एक महत्त्वाचा भाग या विचारांनी १८८१ मध्ये 'केसरी' हे वृत्तपत्र सुरू केले.
- ✦ 'केसरी' चे प्रथम संपादक गोपाळ गणेश आगरकर यांनी १८८८ पर्यंत काम केले.
- ✦ आगरकर हे बुद्धिवादी होते. त्यांनी प्रारंभीच्या काळात जनतेच्या विचार परिवर्तनाविषयक लिखाणांवर भर दिला. समाज सुधारणांच्या मूलगामी विचारांतून सामाजिक सुधारणा वेग धरू शकतील याबाबत त्यांनी जागरूकतेने सामाजिक सुधारणांवर आग्रही राहून 'केसरी'त लिखाण केले.
- ✦ त्याचबरोबर राजकीय स्वातंत्र्याचाही पुरस्कार केला. आगरकरांचा सडेतोडपणा, वैविध्य यामुळे 'केसरी'ची लोकप्रियता वाढली खरी; परंतु पुढे टिळक व आगरकर यांच्यात वैचारिक मतभेद वाढत गेल्यामुळे १८९० पासून 'केसरी'चे काम लोकमान्य टिळक पाहू लागले.

77 स्पष्टीकरण -

✦ प्रवरा :

- ✦ प्रवरा ही महाराष्ट्रातील अहमदनगरजिल्ह्यातून उगमपावणारी नदी आहे. हिला मुळा, आढळा, म्हाळुंगी या उपनद्या असून ही नदी पुढे गोदावरीला जाऊन मिळते.
- ✦ प्रवरानदीच्या किनाऱ्यावर अकोले, संगमनेर, कोल्हार, नेवासा ही प्रमुख गावे आहेत. नदी रतनवाडीला उगम पावून गोदावरी नदीस मिळते.
- ✦ प्रवरा नदी भंडारदरा धरणापासून ते ओझरपर्यंत कालवा मानली जाते. तिथपासून नदीचे दोन कालवे निघतात संगमनेर, अकोले व श्रीरामपूर तालुक्यातील लोकांची जीवनदायी असलेल्या प्रवरा नदीला अमृतवाहिनी असेही म्हटले जाते.
- ✦ संगमनेर येथून निघून वाघापूर, जोर्वे असा प्रवास करून ओझर येथे धरणात तिचे पाणी अडविले जाते. या धरणातून निघणाऱ्या डाव्या व उजव्या कालव्यातून संगमनेर व श्रीरामपूर तालुक्यातील शेतीला पाणी दिले जाते. प्रवरा नदी प्रवरा संगम येथे गोदावरी नदीला मिळते.

प्रवरा

इतर नावे

अमृतवाहिनी

उगम	रतनगड
मुख	रत्नाबाईची गुहा
पाणलोट क्षेत्रामधील देश	महाराष्ट्र
लांबी	२०० किमी (१२० मैल)
उगम स्थान उंची	८५२ मी (२,७९५ फूट)
ह्या नदीस मिळते	गोदावरी
उपनद्या	मुळा, आढळा, म्हाळुंगी
धरणे	भंडारदरा, निळवंडे
धबधबा	रंधा

78 स्पष्टीकरण -

✦ अहमदनगर :

✦ अहमदनगर येथे कांस्य व पितळाचे भजनी टाळ निर्मितीचे एकमेव केंद्र आहे.

79 स्पष्टीकरण -

✦ सुभाषचंद्र बोस

✦ (जानेवारी २३, इ.स. १८९७ - ऑगस्ट १८, इ.स. १९४५) हे भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील एक अग्रेसर नेते होते. त्यांना नेताजी सुद्धा म्हटले जाते. दुसरे महायुद्ध सुरू असताना इंग्रजांशी लढण्यासाठी त्यांनी जपानच्या मदतीने आझाद हिंद फौज स्थापन केली होती. त्यांनी दिलेला जय हिंदचा नारा हा आज भारताचा राष्ट्रीय नारा बनला आहे. त्यांनी "तुम मुझे खून दो मैं तुम्हे आजादी दूंगा" असे भारताला आवाहन दिले.

✦ १९४४ मध्ये अमेरिकन पत्रकार लुई फिशर ह्यांच्याशी चर्चा करताना महात्मा गांधींनी नेतार्जींचा देशभक्तांचा देशभक्त असा उल्लेख केला होता.

✦ हरीपुरा काँग्रेसचे अध्यक्षपद

✦ १९३८ साली काँग्रेसचे वार्षिक अधिवेशन हरीपुरा येथे झाले. ह्या अधिवेशनासाठी गांधीजींनी काँग्रेसचे अध्यक्ष म्हणून सुभाषबाबूंची निवड केली. हे काँग्रेसचे ५१वे अधिवेशन होते. त्यामुळे काँग्रेस अध्यक्ष असलेल्या सुभाषबाबूंचे स्वागत ५१ बैलांनी खेचलेल्या रथातून केले गेले.

✦ ह्या अधिवेशनात सुभाषबाबूंचे अध्यक्षीय भाषण फारच प्रभावी झाले. कोणत्याही भारतीय राजकीय व्यक्तीने क्वचितच इतके प्रभावी भाषण कधी केले असेल.

✦ आपल्या अध्यक्षपदाच्या कारकीर्दीत सुभाषबाबूंनी योजना आयोग स्थापना केला.

✦ पंडित जवाहरलाल नेहरू त्याचे अध्यक्ष होते. सुभाषबाबूंनी बेंगलोर येथे प्रसिद्ध वैज्ञानिक सर विश्वेश्वरय्या ह्यांच्या अध्यक्षतेखाली एक विज्ञान परिषदही भरवली.

✦ १९३७ मध्ये जपानने चीनवर आक्रमण केले. तेव्हा सुभाषबाबूंच्या अध्यक्षतेखाली काँग्रेसने चिनी जनतेला साहाय्य करण्यासाठी, डॉ द्वारकानाथ कोटणीस ह्यांच्या नेतृत्वाखाली वैद्यकीय पथक पाठवण्याचा निर्णय घेतला.

- ✦ पुढे जेव्हा सुभाषबाबूंनी भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यात जपानची मदत मागितली, तेव्हा त्यांना जपानचे हस्तक व फॅसिस्ट म्हटले गेले. पण वरील घटनेवरून हे सिद्ध होते की सुभाषबाबू न जपानचे हस्तक होते, न ही फॅसिस्ट विचारसरणीशी सहमत होते.
- ✦ 'जय हिंद' घोषणेचे जनकत्व सुभाषचंद्र बोस यांच्याकडे जाते.

80 स्पष्टीकरण -

- ✦ **अपौरुषेय वाङ्मय - खानदेशातील लोकसाहित्य -**
- ✦ महाराष्ट्रातील खानदेशाचा प्रदेश हा धुळे नंदूरबार आणि जळगाव या जिल्ह्यांचा मिळून बनला आहे. या प्रदेशात लोकसाहित्याला अपौरुषेय वाङ्मय असे म्हणतात किंवा या वाङ्मयाला संज्ञेच्या स्वरूपात देखील ओळखले जाते.

81 स्पष्टीकरण -

- ✦ **'महाराष्ट्र सुदूर संवेदन उपयोजन केंद्र'- नागपूर**
- ✦ अवकाश उपग्रह तंत्रज्ञानात मोठ्या प्रमाणात प्रगती झाली असून त्याद्वारे प्राप्त होणारी माहिती आता सर्वसामान्यांना विविध भौगोलिक माहिती आधारीत कार्यासाठी उपलब्ध होत आहे.
- ✦ तसेच उपग्रहाद्वारे प्राप्त होणाऱ्या माहितीचा वापर शासनाच्या विविध कार्यात होत असून महाराष्ट्र सुदूर संवेदन उपयोजन केंद्र याचा पुरेपुर उपयोग शासकिय निम्मशासकिय संस्थांना होत आहे.
- ✦ राज्याला विविध स्तरावर धोरणात्मक निर्णय घेणे प्रकल्पाची आखणी करणे प्रकल्पांचे कार्यान्वयन करणे, संनियंत्रण करणे, भूसर्वेक्षण करणे इत्यादी व त्याआधारे ग्रामीण व शहरी भागाचा विकास प्रभावीपणे करणे इ. कामे पार पाडण्यात सदर तंत्रज्ञान अत्यंत उपयुक्त आहे.

82 स्पष्टीकरण -

- ✦ **रवींद्रनाथ टागोर**
- ✦ (7 मे, इ.स. १८६१ - ऑगस्ट ७, इ.स. १९४१) ज्यांना गुरुदेव असे ही संबोधले जाते, हे एक ब्राह्मोपंथीय, चित्रकार, नाटककार, कादंबरीकार, बंगाली कवी, संगीतकार होते. १९ व्या शतकाच्या उत्तरार्धात व २० व्या शतकाच्या प्रारंभी यांच्या कार्यामुळे बंगाली साहित्यात व बंगाली संगीतात एक आमूलाग्र बदल घडून आला.
- ✦ रवींद्रनाथ हे भारताचे व आशियातील पहिले नोबेलविजेते होते. बंगाली साहित्याची रवींद्रपूर्व व रवींद्रोत्तर अशी विभागणी करण्यात येते; यावरून बंगाली साहित्यावरील रवीन्द्रनाथांचा प्रभाव लक्षात यावा.
- ✦ कोलकात्याच्या पिराली ब्राह्मण कुटुंबात जन्म झालेल्या रवीन्द्रनाथांनी वयाच्या ८व्या वर्षी पहिली कविता लिहिली. वयाच्या १६व्या वर्षी त्यांनी भानुसिंह या टोपणनावाने बऱ्याचशा कविता लिहिल्या.
- ✦ शांतिनिकेतनाची उभारणी, विस्तृत व उच्च दर्जाच्या साहित्याची निर्मिती व रवीन्द्रसंगीताचे सृजन हे रवीन्द्रनाथांचे प्रमुख जीवनकार्य होय.
- ✦ रवीन्द्रनाथांनी रचलेली जन गण मन व आमार शोनार बांग्ला ह्या रचना अनुक्रमे भारत व बांग्लादेश यांची राष्ट्रगीते म्हणून स्वीकारण्यात आल्या आहेत.
- ✦ दोन राष्ट्रगीतांचे जनकत्व असलेले रवीन्द्रनाथ हे पृथ्वीवरील एकमेव कवी आहेत. पारंपरिक शिक्षण केवळ पोपटपंची शिकवते या विचारातून शांतिनिकेतनाचा क्रांतिकारक प्रयोग त्यांनी राबवला.
- ✦ जालियनवाला बाग हत्याकांड प्रकरणी त्यांनी 'सर' या पदवीचा त्याग केला.

83 स्पष्टीकरण -

- ✦ **भिलाई** (भिलाई) भारत चे छत्तीसगड राज्यातील दुर्ग जिल्ह्यातील स्थित एक शहर आहे. हे भारताचे एक प्रमुख औद्योगिक केंद्र आहे आणि मध्य भारताचे मुख्य शिक्षण केंद्र आहे.

- ★ भिलाई हे शिवनाथ नदीच्या काठावर वसलेले आहे. हे किल्ल्याच्या शहरालगत आहे, ज्यामुळे दुर्ग-भिलाई हे प्रत्यक्षात या जुळ्या शहरांचे एक संयुक्त शहरी क्षेत्र आहे. राष्ट्रीय महामार्ग 53 हा इतर अनेक प्रमुख शहरांना जोडतो.
- ★ भिलाई शहर जवळजवळ भारताच्या मध्यभागी आहे. 1003406 लोकसंख्येसह भिलाई हे भारतातील छत्तीसगड राज्यातील तिसरे मोठे शहर आहे.
- ★ मुंबई -नागपूर- बिलासपूर - कोलकाता राष्ट्रीय महामार्ग 6 वर स्थित, छत्तीसगडची राजधानी रायपूरपासून सुमारे 30 किमी पश्चिमेला, भारतीय स्टील प्राधिकरण अंतर्गत एकात्मिक स्टील प्लांटसाठी जगप्रसिद्ध शहर देखील शिक्षण आणि क्रीडा क्षेत्रात नाव आहे.
- ★ भारत-रशिया मैत्रीचा परिणाम म्हणून तयार झालेल्या भिलाई स्टील प्लांटने सलग अकरा वेळा सर्वोत्तम एकात्मिक स्टील प्लांटसाठी पंतप्रधान करंडक जिंकला आहे.
- ★ भिलाई नावाचा उगम भिलाई गावातून झाला आहे जिथे भिल्ले राहतात, जे या शहराच्या उत्तरेस आहे. 1956 पर्यंत भिलाई गाव 350 लोकसंख्या असलेले एक छोटे गाव होते. १ 5 ५५ मध्ये भारत आणि सोव्हिएत रशिया यांच्यात झालेल्या करारांतर्गत स्टील प्लांटची स्थापना करण्यात आली.
- ★ भिलाई स्टील प्लांट कारखान्याच्या स्थापनेमुळे परिसरातील औद्योगिक उपक्रम वाढले. 1955 पर्यंत हे फक्त एक लहान, शांत आणि धान पोसलेले गाव होते. 14 मार्च 1955 रोजी भारत सरकार आणि तत्कालीन सोव्हिएत युनियन यांच्यात भिलाईमध्ये एक दशलक्ष टन क्षमतेचा स्टील प्लांट उभारण्याचा करार झाला, ज्यामुळे भिलाईच नव्हे तर आसपासच्या शेकडो गावांचा मार्ग बदलला.
- ★ भिलाई स्टील प्लांट आणि त्याची टारुनशिप मुंबई-हावडा रेल्वे मार्गाच्या उत्तरेस आणि त्याच्या दक्षिणेला कामगारांसाठी तात्पुरत्या निवासासाठी जमीन देण्याचा निर्णय घेण्यात आला.
- ★ संकल्पना अशी होती की कारखाना सुरू झाल्यानंतर, तात्पुरती निवासस्थाने काढून टाकली जातील आणि जमीन मोकळी होईल, पण हे होऊ शकले नाही. वस्ती वाढली आणि मूलभूत सुविधांशिवाय वस्ती तयार झाली.
- ★ 1951-71 च्या दशकात दुर्ग-भिलाईची लोकसंख्या 86 टक्के आणि 1971-81 च्या दशकात 113 टक्के वाढली. 1981-91 या दशकात 89 टक्के आणि 1991-2001 च्या दशकात 77 टक्के वाढ झाली.

84 स्पष्टीकरण -

- ★ लोकसभेचे सभापती -
- ★ राज्यघटनेतील कलम - 110 अर्थविधेयकाच्या व्याखेच्या संदर्भात आहे.
- ★ एखादे विधेयक अर्थ विधेयक आहे किंवा नाही असा प्रश्न निर्माण झाल्यास लोकसभेच्या सभापतीचा निर्णय अंतिम असतो. याबाबतच्या त्याच्या निर्णयावर कोणत्याही न्यायालयात किंवा संसदेच्या दोन्ही गृहांत किंवा प्रत्यक्ष राष्ट्रपतीकडेही दाद मागता येत नाही जेव्हा अर्थ विधेयक राज्यसभेकडे शिफारशीसाठी पाठविले जाते आणि संमतीसाठी राष्ट्रपतीकडे पाठविले जाते. त्यावेळी हे विधेयक अर्थविधेयक असल्याचे प्रमाणित करतो.
- ★ संसदेने अर्थ विधेयक संमत करण्यासंदर्भात घटनेत विशेष प्रक्रिया सांगितलेली आहे. अर्थ विधेयक केवळ लोकसभेतच मांडत येते आणि ते सुध्दा राष्ट्रपतीच्या शिफारशीनंतरच. अशा विधेयकाला सरकारी विधेयक मानले जाते आणि ते केवळ मंत्री मांडू शकतो.
- ★ अर्थ विधेयक फक्त लोकभेत मांडत येते राज्यसभेत नाही.

85 स्पष्टीकरण -

- ★ महानगरपालिका आयुक्त :
- ★ निवड : केंद्रीय लोकसेवा आयोग (UPSC)
- ★ नेमणूक : राज्यशासन

✦ **कार्ये :**

- ✦ अंदाजपत्रक तयार करणे.
- ✦ महानगरपालिकेच्या वतीने करार करणे व कराराची माहिती स्थायी समितीला करणे.
- ✦ कनिष्ठ कर्मचाऱ्यांची नेमणूक करणे.
- ✦ महानगरपालिकेच्या धोरणाची अंमलबजावणी करणे.
- ✦ महानगरपालिकेच्या कर्मचाऱ्यांवर नियंत्रण ठेवणे.

86 **स्पष्टीकरण -**

✦ **तहसिलदार :**

- ✦ शासनाच्या तहसिलीचा प्रमुख अधिकारी असतो. तहसिल म्हणजे वसूली. त्यामुळे तहसिलदार म्हणजे ग्रामीण जनतेकडून कर वसूल करणारा अधिकारी.
- ✦ ग्रामीण म्हणण्याचा उद्देश असा की, इतर प्रकारच्या जनतेकडून कर वसूल करण्यास अन्य अधिकारी असतात. जिल्ह्याच्या ज्या तुकड्याला आपण मराठीत तालुका म्हणतो त्याला हिन्दीत तहसिल म्हणतात.
- ✦ त्यामुळे तहसिलदार हा तालुक्याचा सर्वोच्च नागरी अधिकारी असतो. त्याला इंग्रजीत मामलतदार आणि मराठीत मामलेदार म्हणतात. मामलेदाराची नेमणूक राज्य लोक सेवा आयोगाकडून होते.
- ✦ मामलेदार करवसूलीव्यतिरिक्त तालुक्यातली इतर अनेक सरकारी कामे करतो. तो प्रसंगी दिवाणी दाव्यांमध्ये न्यायदानही करतो.
- ✦ गाव कोतवालीच्या नियुक्तीचे अधिकार तहसिलदारास आहेत.

87 **स्पष्टीकरण -**

✦ **भाऊ महाजन - प्रभाकर :**

- ✦ **भाऊ महाजन :** (सु.१८१५-१८९०). मराठी पत्रकार. मुळ नाव गोविंद विठ्ठल कुंटे. जन्म कुलाबा (विद्यमान रायगड) जिल्हातील पेण ह्या गावी. सु. १८२२ मध्ये ते मुंबईस आले आणि तेथे सदाशिव काशीनाथ ऊर्फ बापू छत्रे ह्यांच्याकडे राहुन त्यांनी शिक्षण घेतले.
- ✦ मुंबईच्या एल्फिन्स्टन विद्यालयात त्यांनी अध्ययन व अध्यापन केले. इंग्रजी, संस्कृत व फार्सी ह्या भाषांचा त्यांचा चांगला अभ्यास होता. शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर, १८४१ मध्ये, त्यांनी प्रभाकर हे साप्ताहिक पत्र काढले. व ते २०-२१ वर्षे चालविले.
- ✦ स्वजनांना स्वदेशी-विदेशी घडामोडी समजाव्यात व लोकमताला योग्य वळण लावावे, हा हेतू हे पत्र काढण्यामागे होता. तत्कालिन आंग्लशिक्षित विद्वान ह्या पत्रात लिहीत. महाजनांची दृष्टी पुरोगामी होती.
- ✦ लोकहितवादींच्या शतपत्रांना त्यांनीच प्रभाकरातून निर्भयपणे प्रसिद्धि दिली. इंग्रजांच्या राज्यपद्धतीवरही ह्याच पत्राने प्रथम टीका केली.
- ✦ इंग्रजांकडून भारताचे होणारे शोषण, इंग्रज अधिकाऱ्यांची लाचबाजी आणि भारतीयांचा इंग्रजांकडून होणारा अवमान ह्यांकडे प्रभाकराने लक्ष वेधले.
- ✦ १८५३ मध्ये त्यांनी धूमकेतू हे साप्ताहिक काढले. सनातनी विचारांच्या वृत्तपत्रांना त्यातून उत्तरे दिली जात. विरुद्ध बाजूच्या विचारांनाही आपल्या पत्रांचे व्यासपीठ उपलब्ध करून देण्याइतका उमेदपणा महाजनांच्या ठायी होता.
- ✦ विष्णुबोवा ब्रह्मचारी ह्यांच्यावर धूमकेतूने परखड टीका केली त्यांच्या, वेदोक्त धर्मप्रकाशातील दोष दाखविले परंतु त्या बाबतीतली विष्णुबोवांची बाजूही धूमकेतूने प्रसिद्ध केली होती. बाबा पदमनजी ह्यांनी ख्रिस्ती धर्म स्वीकारल्यानंतर त्यांच्यावर टीकेची झोड उठली होती.

- ✦ त्या वेळी त्यांची कैफियतही भाऊ महाजन ह्यांनी धूमकेतूतून मांडू दिली होती. भाऊ महाजन हे वादपटू होते. त्यांच्या काळातील प्रसिद्ध शिक्षणतज्ञ मेजर कॅंडी ह्याच्या बरोबर मराठी भाषेच्या लेखनपद्धती बाबत त्यांनी परखडपणे वाद केला होता.
- ✦ पश्चिमी विद्यांचा परिचय लोकांना करून देण्यासाठी ज्ञानदर्शन नावाचे एक त्रैमासिकही त्यांनी काढले होते (१८५४).
- ✦ स्वसमाज सुविद्य व स्वाभिमानी व्हावा, ह्यासाठी त्यांनी आपल्या पत्रांतून प्रयत्न केले. तथापि पश्चिमी संस्कृतीचे अंधानुकरण त्यांना मान्य नव्हते.
- ✦ त्यांनी स्वतंत्र ग्रंथनिर्मित केल्याचे दिसत नाही तथापि विनायकशास्त्री दिवेकर ह्यांच्या शब्दसिद्धिनिबंध (१८४३) ह्या ग्रंथाच्या लेखनात त्यांनी सहाय्य केले होते.

88 स्पष्टीकरण -

- ✦ केंद्रीय मत्स्य संशोधन संस्था केरळ
- ✦ 'भारतीय केंद्रीय मत्स्य संशोधन संस्था' केरळ या राज्यातील कोची या ठिकाणी आहे.
- ✦ केंद्रीय समुद्री मत्स्यव्यवसाय संशोधन संस्था (CMFRI) च्या भारतातील वार्षिक सागरी मत्स्योत्पादन २०१९ या अहवालाच्या अनुषंगाने २०१९ मध्ये २०१८ च्या तुलनेत भारतातील सागरी माशांचे उत्पादन २.१% ने वाढून ३.५.६६ दशलक्ष मेट्रिक टन पर्यंत वाढले आहे.

89 स्पष्टीकरण -

- ✦ ढाकणा - कोलकाजा अभयारण्य -
- ✦ ढाकणा-कोलकाजा अभयारण्य महाराष्ट्राच्या अमरावतीजिल्ह्यातील अभयारण्य आहे.

90 स्पष्टीकरण -

- ✦ योग्य जोड्या
- ✦ ठिकाण अभयारण्य

अ) चंद्रपूर	→	iii) ताडोबा
ब) नागपूर	→	iv) पेंच
क) भंडारा / गोंदिया	→	ii) नवेगाव
ड) वर्धा	→	i) बोर

91 स्पष्टीकरण -

- ✦ दादाभाई नौरोजी -
- ✦ दादाभाई नौरोजी (4 सप्टेंबर 1825 - 30 जून 1917) हे पारशी विचारवंत, शिक्षणतज्ञ, कापूस व्यापारी आणि ब्रिटिश भारताचे सुरुवातीचे राजकीय आणि सामाजिक नेते होते. त्याला 'ग्रँड ओल्ड मॅन ऑफ इंडिया' म्हटले जाते.
- ✦ 1892 ते 1895 पर्यंत ते युनायटेड किंग्डमच्या हाऊस ऑफ कॉमन्स (एमपी) चे सदस्य होते .
दादाभाई नौरोजी यांचे शिक्षण एल्फिन्स्टन संस्थेत झाले जेथे ते भारतातील विद्यापीठांच्या स्थापनेच्या आधीच्या दिवसांत एक हुशार विद्यार्थी होते.
- ✦ त्याच संस्थेत शिक्षक म्हणून आपले जीवन सुरु करून ते नंतर गणिताचे प्राध्यापक झाले, जे त्या काळात भारतीयांसाठी शैक्षणिक संस्थांमध्ये सर्वोच्च स्थान होते. त्यांनी मिळून सामाजिक सुधारण कार्यात अग्रणी म्हणून आपले विशेष स्थान निर्माण केले आणि "विद्यार्थी साहित्यिक आणि वैज्ञानिक समाज" सारख्या अनेक धार्मिक आणि साहित्यिक संस्थांचे संस्थापक.

- ★ त्याच्या दोन शाखा होत्या, एक मराठी ज्ञानप्रसारक मंडळी आणि दुसरी गुजराती ज्ञानप्रसारक मंडळी. त्याची स्थापना केली. त्यांनी "रास्त गफतार" नावाच्या त्यांच्या काळातील समाजसुधारकांच्या प्रमुख पेपरचे संपादन आणि संचालन देखील केले.
- ★ भारतीय रेल्वे म्हणजे ब्रिटीशांसाठी दुधारू / दुभती गाय होती असे दादाभाई नौरोजी यांनी म्हटले होते.

92 स्पष्टीकरण -

★ अवंतीकाबाई गोखले :

अवंतीकाबाई गोखले या मराठी लेखिका होत्या . यांनी महात्मा गांधी यांचे चरित्र (१९१८) लोकमान्य टिळकांच्या प्रस्तावनेसहित प्रकाशित केले.

★ गांधीयुगाच्या सुरुवातीच्या काळात महाराष्ट्राला गांधी जीवनाचा व विचारांचा परिचय करून देणारे हे चरित्र लक्षणीय आहे. गांधी जिवंत असताना लिहिलेले हे पहिले चरित्र आहे.

★ परिचारिकेचे शिक्षण घेतलेल्या अवंतीकाबाईंनी पुढे महिला आरोग्य व अन्य क्षेत्रात काम करण्यासाठी 'हिंद महिला समाजा'ची स्थापना केली होती.

★ मृत्यू 26 मार्च 1949 तसेच मिठाच्या सत्याग्रहात एकमेव महाराष्ट्रीयन महिला म्हणून समावेश होता.

93 स्पष्टीकरण -

★ महाराष्ट्र सविनय कायदेभंग :

★ सविनय कायदेभंग चळवळ ही भारतीय स्वातंत्र्यलढ्यातील एक चळवळ असून महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली तिची सुरुवात राष्ट्रीय सभेच्या आदेशाने फेब्रुवारी १४ १९३० रोजी झाली होती.

★ भारतीय स्वातंत्र्यासाठी झटणाऱ्या राष्ट्रसभेला पूर्ण स्वराज्य हवे होते, पण ब्रिटीश सरकार ते द्यायला तयार नव्हते. महात्मा गांधींनी तडजोड म्हणून संपूर्ण दारूबंदी, ५० टक्के शेतसारा माफी, मिठावरील कर रद्द, ५० टक्के लष्कर खर्चाची कपात, देशी मालाला संरक्षण, राजकीय कैद्यांची मुक्तता अशा एकूण अकरा मागण्या ब्रिटीश सरकारपुढे मांडल्या होत्या.

★ सरकारने महात्मा गांधींच्या या मागण्यांकडे दुर्लक्ष करून दडपशाही सुरू केली. त्यास प्रत्युत्तर म्हणून १४ फेब्रुवारी १९३० रोजी राष्ट्रसभेने महात्मा गांधींच्या नेतृत्वाखाली सविनय कायदेभंगाचा जनतेला आदेश दिला

★ मिठावर लादलेला कर महात्मा गांधींना मान्य नव्हता; त्यामुळे या कायदेभंगाची चळवळ मिठाचा सत्याग्रह करून करावी, अशी कल्पना त्यांना सुचली व मार्च १२ १९३० रोजी साबरमतीच्या आश्रमातून महात्मा गांधी मिठाच्या सत्याग्रहासाठी दांडीयात्रेला निघाले.

★ एप्रिल ५, १९३० ला त्यांनी मिठाचा कायदा मोडला.

★ महाराष्ट्रामध्येसुद्धा सविनय कायदेभंग चळवळीला अवंतीकाबाई गोखले तसेच अन्य स्वातंत्र्यांत सहभागी झालेल्या सर्वांनी ब्रिटीशांच्या जंगलाबाबत जुलमी कायद्याच्या विरोधात तीव्र सविनय कायदेभंग केला.

94 स्पष्टीकरण -

★ तापी नदी :

★ पश्चिम भारतातील एक प्रसिद्ध नदी आहे. मध्यप्रदेश जिल्ह्यातील Multai बाहेर राज्य बैतुल सातपुडा चेंडू Prwatprkshepon महाराष्ट्र पश्चिमेकडे वाहते खानदेश पठार आणि सुरत साधा आणि गुजरात या Khambhat आखात, पार अरबी समुद्र घसरण आहे.

★ नदीचा उगम मुलताई आहे . ही भारताच्या मुख्य नद्यांपैकी एक आहे जी पूर्वेकडून पश्चिमेकडे वाहते, इतर दोन नर्मदा नदी आणि माही नदी आहेत .

ही नदी पूर्वेकडून पश्चिमेकडे सुमारे 740 किमी अंतरावर वाहते आणि खंबाटच्या आखातात सामील होते. सुरत बंदर या नदीच्या मुखावर आहे.

- ★ त्याच्या मुख्य उपनदीचे नाव पूर्णा आहे . या नदीला सूर्यपुत्री असेही म्हणतात.
- ★ समुद्राजवळ, त्याची लांबी 32 मैल ज्वारीय आहे , परंतु लहान जहाजे त्यात जाऊ शकतात. त्याच्या तोंडावर असलेल्या स्वाली बंदराला पोर्तुगीज आणि ब्रिटिशांच्या इतिहासात खूप महत्त्व आहे.
- ★ आता हे बंदर गाळामुळे उजाड झाले आहे .
- ★ ताप्ती नदीचे उगमस्थान मध्य प्रदेशातील बैतूल जिल्ह्यातील मुलताई नावाचे ठिकाण आहे . या ठिकाणाचे मूळ नाव मूलतापी आहे ज्याचा अर्थ तापीचा उगम किंवा तापीची आई आहे.
- ★ मते हिंदू विश्वास, तापी आहे मुलगी मानली च्या सूर्य आणि त्याच्या एक consorts छाय्या आणि ती बहीण आहे शनि .
- ★ थायलंडच्या तापी नदीचे नावही ऑगस्ट 1915 मध्ये भारताच्या त्याच तापी नदीला देण्यात आले आहे. महाभारत , स्कंद पुराण आणि भविष्य पुराणात ताप्ती नदीचा महिमा अनेक ठिकाणी सांगितला आहे. ताप्ती नदीचा विवाह सावरन नावाच्या राजाशी झाला होता, जो वरुण देवतेचा अवतार होता.
- ★ नदीच्या खोऱ्या आणि उपनद्या
- ★ महाराष्ट्रातील धुळ्यातील मुदवड येथे तापी नदीच्या काठावर कपिलेश्वर मंदिर ताप्ती नदीचे खोरे एकूण 65,145 किमी क्षेत्र व्यापते जे भारताच्या एकूण क्षेत्राच्या 2% आहे. हे खोरे क्षेत्र महाराष्ट्रात 51,504 किमी, मध्य प्रदेशात 9,804 किमी आणि गुजरातमध्ये 3,837 किमी आहे. या खोऱ्यात पसरलेले आहे अशा महाराष्ट्रातील उत्तर आणि पूर्व जिल्हे अमरावती , अकोला , बुलढाणा , वाशिम , जळगाव , धुळे , नंदुरबार आणि नाशिक , तसेच बैतूल आणि मध्ये बुर्हाणपूर या मध्य प्रदेश आणि सुरत आणि तापी जिल्ह्यात च्या गुजरात .
- ★ हे गुजरात राज्यात पसरलेले आहे. त्याच्या पाणलोट क्षेत्राचा 79% भाग मध्य प्रदेश आणि महाराष्ट्र राज्याच्या उर्वरित भागात येतो

95 स्पष्टीकरण -

- ★ माहिती अधिकार अधिनियम 2005 :
- ★ महाराष्ट्र राज्याने माहिती अधिकाराचा आदेश व त्या खालील नियम दिनांक 23 सप्टेंबर 2002 पासून लागू केला होता.
- ★ दिनांक 15 जून 2005 रोजी केंद्र शासनाने माहितीचा अधिकार कायदा 2005 लागू केला आणि हा कायदा महाराष्ट्र राज्याने 12 आक्टोबर 2005 पासून लागू केला. या कायद्यामुळे महाराष्ट्र माहिती अधिकार अध्यादेश व नियम 2002 निरासित केला आहे.
- ★ परंतु 12 आक्टो, 2005 पुर्वीच्या अर्जावर पुर्वीच्या कायद्याप्रमाणे म्हणजेच महाराष्ट्र माहितीचा अधिकार अधिनियम 2002 प्रमाणे कार्यवाही करावयाची आहे. 12 आक्टो 2005 पासूनच्या अर्जावर नविन माहितीचा अधिकार कायदा 2005 प्रमाणे कार्यवाही सुरू आहे.
- ★ माहिती याचा अर्थ कोणत्याही स्वरूपातील, कोणतेही साहित्य असा असून त्यामध्ये अभिलेख, दस्तावेज, ज्ञापने, अभिप्राय, सूचना, प्रसिद्धीपत्रके आदेश, रोजवह्या, संविदा, अहवाल, कागदपत्रे, नमुने, प्रतिमाने कोणत्याही इलेक्ट्रॉनिक्स स्वरूपातील अथार, साधनसामुग्री आणि त्यावेळी अमंलात असलेल्या अन्य कोणत्याही कायद्यान्वये सार्वजनिक प्राधिकरणास मिळविता येईल अशी कोणत्याही खाजगी निकषाशी संबंधित माहिती याचा संबंध आहे.
- ★ माहितीचा अधिकार याचा अर्थ कोणत्याही सार्वजनिक प्राधिकरणाकडे असलेली किंवा त्या नियंत्रणात असलेली व या अधिनियमाद्वारे मिळवता येण्याजोगी माहिती मिळविण्याचा अधिकार असा आहे.

96 स्पष्टीकरण -

- महाराष्ट्रातील एकूण सहा व्याघ्र प्रकल्प पुढीलप्रमाणे :
 - 1) मेळघाट : 1973 - 74 अमरावती
 - 2) ताडोबा - अंधारी : 1993 - 94 चंद्रपूर
 - 3) पेंच : 1998 - 99 नागपूर

- 4) सह्याद्री : 2009 - 10 सांगली, सातारा, कोल्हापूर
5) नवेगाव - नागझिरा : 2013 - 14 गोंदिया
6) बोर : 2014 वर्धा

97 स्पष्टीकरण - उत्तर - 3

➤ अटल भूजल योजनेची सुरुवात 25 डिसेंबर 2019 झाली.

या योजनेमध्ये 7 राज्यांचा सामावेश होतो. या योजनेमध्ये गुजरात, महाराष्ट्र, मध्य प्रदेश, उत्तर प्रदेश, हरियाणा, कर्नाटक, व राजस्थान .

98 स्पष्टीकरण -

जल शक्ती मंत्रालयाने 25 ऑगस्ट 2021 ला 100 दिवशीय सुजलाम अभियान सुरू केले.

99 स्पष्टीकरण -

➤ भारतीय आंतरराष्ट्रीय चित्रपट महोत्सव (IFFI) 2021 दिग्गज दिग्दर्शक सत्यजित रे यांच्या कार्याचा गौरव करणार आहे.

100 स्पष्टीकरण -

➤ अवनीने महिलांच्या १० मीटर एअर रायफल प्रकारात पदक जिंकले. टोकियो: टोकियो पॅरालिम्पिक स्पर्धेत भारताची महिला नेमबाज अवनी लेखराने सुवर्णपदक जिंकले. अवनीने महिलांच्या १० मीटर एअर रायफल प्रकारात पदक जिंकले. पॅरालिम्पिक स्पर्धेत सुवर्णपदक जिंकणारी ती पहिली भारताची पहिली महिला खेळाडू ठरली आहे

OOAcademy Pune

वनरक्षक भरती ऑफलाईन बॅच

नवीन बॅच सुरु

वैशिष्ट्ये :-

- ▶ दररोज 5 Live Class
- ▶ प्रत्येक विषयाला वैयक्तिक मार्गदर्शन
- ▶ मोफत नोटस व ई-बुक सिरीज मिळतील.
- ▶ प्रत्येक विषयाला तज्ञ व अनुभवी मार्गदर्शक वर्ग
- ▶ लेखी परीक्षेची परिपूर्ण तयारी करून घेतली जाईल
- ▶ प्रत्येक विद्यार्थ्याकडे वैयक्तिक मार्गदर्शन दिले जाईल
- ▶ Recorded Lectures परत कितीहीवेळा पाहता येतील.

पत्ता : ८४७, पहिला मजला , भालचंद्र हाईटस, पंजाब स्ट्रीटच्या वर
खाऊ गल्ली , ज्ञानप्रबोधिनी जवळ , सदाशिव पेठ , पुणे - ४११०३०

संपर्क

8010457760

क्रं	परीक्षेचे नाव	टेस्ट लिंक
0	सर्व तलाठी भरती माहिती	माहिती पहा
1	तलाठी परीक्षा Ebook डाउनलोड	डाउनलोड करा
2	तलाठी परीक्षा अभ्यासक्रम PDF डाउनलोड	डाउनलोड करा
3	तलाठी ऑनलाइन फ्री टेस्ट सिरिज सोडवा	टेस्ट सोडवा
4	तलाठी परीक्षा प्रश्नपत्रिका डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
5	तलाठी परीक्षा सराव प्रश्नपत्रिका	डाउनलोड करा
6	तलाठी परीक्षा जाहिरात / ताज्या अपडेट्स पहा	डाउनलोड करा
7	तलाठी परीक्षा पुस्तक यादी डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
8	तलाठी परीक्षा PDF नोट्स डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
9	तलाठी परीक्षा प्रश्नपत्रिका विश्लेषण विडियो पहा	विडियो पहा
10	तलाठी भरती परीक्षा APP डाउनलोड करा	डाउनलोड करा
11	तलाठी ऑनलाइन टेस्ट सिरिज	टेस्ट सोडवा
12	तलाठी परीक्षा नोकरी अपडेट APP	डाउनलोड करा
13	तलाठी परीक्षा फ्री Live क्लासेस जॉइन करा	जॉइन करा
14	तलाठी परीक्षा यूट्यूब चॅनेल जॉइन करा	जॉइन करा
15	तलाठी परीक्षा महाराष्ट्र बोर्ड शालेय पुस्तके	डाउनलोड करा
16	तलाठी परीक्षा NCERT पुस्तके	डाउनलोड करा

=

[वनरक्षक भरती अभ्यासक्रम डाउनलोड करा](#)

[वनरक्षक भरती माहिती](#)

[TAIT exam](#)

OSDepo

संपूर्ण महाराष्ट्रात मोफत
मोफत घरपोच सुविधा उपलब्ध

पुण्याच्या भावात पुस्तके गावात..

8010457760

Visit Now : www.osdepo.com